



AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea legii nr.167 din 2014 privind exercitarea profesiei de bonă, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea legii nr.167 din 2014 privind exercitarea profesiei de bonă, cu modificările și completările ulterioare, (b270 din 12.06.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3558/19.06.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D556/20.06.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect, în fapt, completarea Legii nr.167/2014 privind exercitarea profesiei de bonă, în sensul instituirii posibilității ca fiecare mamă care are unul sau doi copii și se află în concediul pentru creșterea copilului să poată fi bonă pentru alt copil decât cel/cei propriu/propriei și să primească pentru prestarea serviciilor specifice acestei profesii o sumă de bani egală cu salariul minim pe economie.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în

conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

3. Menționăm că Expunerea de motive nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind cuprinse referiri la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, la consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ ori la activitățile de informare publică privind elaborarea acestuia.

4. Semnalăm că majoritatea textelor prezentei propuneri nu sunt redactate într-o manieră de natură să permită înțelegerea, interpretarea și aplicarea soluțiilor normative preconizate. Sunt încălcate mai multe norme de tehnică legislativă, iar soluțiile conținute sunt, fie incomplete, fie imprecise, unele dintre ele fiind susceptibile să încalce prevederi constituționale.

5. În primul rând, semnalăm că textele preconizate pentru art.10, 11 și 13 conțin soluții legislative discriminatorii, aducând atingere prevederilor art.16 alin.(1) coroborate cu art.41 alin.(1) din Constituție referitoare la egalitatea în fața legii, respectiv la interzicerea îngrădirii dreptului la muncă.

5.1. Astfel, la art.10 se recunoaște dreptul de a fi bonă pentru alt copil decât cel/cei propriu/propriei numai pentru mamele care au unul sau doi copii și se află în concediul pentru creșterea copilului, nu și pentru tații îndeplinind aceleași condiții.

5.2. La art.11 se stabilește, pentru părinții care apelează la serviciile unei bone care este mamă aflată în concediul pentru creșterea copilului, obligația de a fi încadrați în muncă, urmând să prezinte în acest sens o adeverință eliberată de angajator, fără ca o condiție similară să fie impusă și părinților care apelează la serviciile unei bone, în accepțiunea Legii nr.167/2014.

De asemenea, tot **art.11** introduce o discriminare suplimentară între părinți în funcție de sursa generatoare de venituri, stabilind o obligație doar pentru părinții care sunt salariați, deoarece numai aceștia pot avea angajator.

5.3. La **art.13**, care urmărește a reglementa faptul că pentru serviciile prestate ca bonă de o mamă aflată în concediul pentru creșterea copilului personal, aceasta va primi o sumă de bani egală cu un salariu minim pe economie, se instituie alte două discriminări, între persoanele care pot fi bone, respectiv între părinții care folosesc serviciile unor bone.

Astfel, din text rezultă, în primul rând, că doar mamele vizate de prezentul proiect vor primi o sumă de bani plătită de la bugetul de stat.

În al doilea rând, reiese că doar părinții care apelează la mamele menționate pentru activități specifice bonelor nu vor plăti nimic pentru aceste servicii, ceilalți părinți/reprezentanți legali ai copiilor, în temeiul actului de bază și al Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.167/2014 privind exercitarea profesiei de bonă aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.652/2017, plătind suma de bani stabilită în contractul de prestări servicii încheiat cu bona persoana fizică autorizată/furnizorul de servicii sociale.

6. Pe lângă aspectele neconstituționale menționate supra, prezenta propunere cuprinde norme incomplete sau insuficient conturate, deoarece:

a) nu precizează dacă mamele vizate de proiect trebuie să îndeplinească și condițiile prevăzute la art.5-7 din actul normativ de bază, în special cea referitoare la deținerea unui titlu oficial de calificare a bonelor, la interdicțiile de a fi bonă sau la prestarea serviciilor de bonă în baza unui contract individual de muncă sau ca persoană fizică autorizată;

b) nu se stabilește conexiunea cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor care, probabil, a fost vizată prin sintagma „beneficiază de concediu de creștere a copilului”, din textul propus pentru art.10.

Aceasta ar fi fost necesară în vederea precizării **tipului de concediu** la care se referă - concediul pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap și/sau cel pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 7 ani -, dar și în ceea ce privește aplicarea prevederilor art.16 alin.(2) și (3) și art.37 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.111/2010, referitoare la **suspendarea dreptului la indemnizația** pentru creșterea copilului;

c) nu este clar dacă prin sintagma „salariul minim pe economie”, de la art.13, a fost vizat **salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată**, prevăzut la art.164 din Codul muncii și, mai ales, din ce buget va fi suportată

respectiva sumă reprezentând contravaloarea serviciilor prestate ca bonă, deși din text ar reieși că va fi suportată de la bugetul de stat, prin bugetul ministerului a cărui denumire este greșit redată, deoarece denumirea actuală este **Ministerul Muncii și Justiției Sociale**.

Prin urmare, prin redactarea propusă, prezentul proiect **nu respectă prevederile art.6 alin.(1) teza I din Legea nr.24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă*”.

De asemenea, propunerea legislativă, cu toate că este foarte restrânsă, nu respectă nici prevederile cuprinse în aceeași lege la art.8 alin.(4) teza I – „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*” – și la art.36 alin.(1) – „*Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc ...*”.

Referitor la aceste aspecte, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe rânduri, statuând că „*una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative*”, orice act normativ trebuind „*să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat*” și că „*respectarea prevederilor Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constitutionalitate prin prisma aplicării art.1 alin.(5) din Constituție*”¹.

7. În plus, din punctul de vedere al respectării exigențelor de tehnică legislativă, pentru reflectarea corectă a obiectului de reglementare, dar și pentru rigoarea redactării, **titlul** ar fi trebuit să fie:

„Lege pentru **completarea Legii nr.167/2014** privind exercitarea profesiei de bonă”.

Având în vedere dispozițiile art.47 alin.(3) teza finală din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, singurul articol de sine-stătător al proiectului ar fi trebuit marcat ca „**Articol unic**”.

¹ A se vedea paragraful 35 din Decizia Curții Constituționale nr.22/2016 care trimite la Decizia nr.1 din 10 ianuarie 2014, Decizia nr.17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.79 din 30 ianuarie 2015, paragrafele 95 și 96)”.

Referitor la textele nou-introduse, semnalăm că, deși în cuprinsul Legii nr.167/2014 se regăsesc deja texte marcate ca art.10 - 13, prin prezenta propunere se urmărește introducerea unor articole având aceleași numere.

Prin urmare, noile texte, dacă ar fi conținut soluții legislative adecvate, ar fi trebuit marcate ca art.9¹ - 9⁴.

* *
*

Având în vedere cele expuse supra, propunem renunțarea la promovarea prezentului proiect, acesta necesitând a fi reconsiderat în întregime, atât din punctul de vedere al măsurilor efective preconizate, care trebuie să fie în concordanță cu prevederile constituționale, cât și din punctul de vedere al exprimării soluțiilor, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, în mod clar și precis, fără echivoc și corect sistematizate.


PREȘEDINTE

dr. Dragoș TILIESCU


București

Nr. 611/17.07.2013

L. nr. 167/2014

M. Of. nr. 922/18 dec. 2014

Lege privind exercitarea profesiei de bonă

1 promulgată prin D. nr. 897/2014 M. Of. nr. 922/18 dec. 2014

Decret pentru promulgarea Legii privind exercitarea profesiei de bonă

611